

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th April, 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

7-11- SINFLARDA KASB TURLARINI ANIQLASH METODIKASINI O'TKAZISH

38- maktab Aliyeva Dildoraxon Sultonbekovna,

20- maktab Malikova Xurshida Yusubjonovna

Annotatsiya

Ushbu maqolada 7-11-sinf o'quvchilarini qiziqtiradigan kasb turlarini aniqlashning keng qamrovli metodologiyasi keltirilgan. Adabiyotlarni tahlil qilishni amaliy usullar bilan birlashtirib, o'qituvchilar va maslahatchilarga talabalarga o'zlarining martaba imkoniyatlarini samarali o'rganishga yordam beradigan tizimli yondashuvni taklif etadi.

Kalit so'zlar: Karyera tadqiqotlari, kasbiy qiziqishlar, metodika, 7-11 sinflar, ta'lim, kasbga yo'naltirish.

Karyera tadqiqoti ta'limning muhim tarkibiy qismidir, ayniqsa 7-11 sinf o'quvchilari uchun, chunki ular kelajakdagi yo'llari haqida o'ylashni boshlaydilar. Talabalar bilan rezonanslashadigan kasb turlarini aniqlash qarorlarni qabul qilish va akademik rejalashtirishni osonlashtirishi mumkin. Biroq, bunday baholarni o'tkazish yosh o'quvchilarning turli xil qiziqishlari va intilishlarini hisobga oladigan tizimli metodologiyani talab qiladi. Ushbu maqolada 7-11-sinf o'quvchilarining kasbiy qiziqishlarini aniqlash, mavjud adabiyotlardan tushunchalarni amaliy usullar bilan birlashtirish bo'yicha qat'iy yondashuv bayon etilgan.

Oldingi tadqiqotlar akademik faollikni va uzoq muddatli martaba muvaffaqiyatini rivojlantirishda erta martaba tadqiqotining ahamiyatini ta'kidlaydi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, turli kasblar va tajriba o'rganish imkoniyatlari talabalarning martaba intilishlariga ijobiy ta'sir qiladi. Bundan tashqari, Gollandiyaning RIASEC modeli kabi nazariyalar shaxsiy xususiyatlar va imtiyozlarga asoslangan kasbiy manfaatlarni tushunish uchun asos yaratadi. Biroq, mavjud metodologiyalarda ko'pincha 7-11 sinf o'quvchilarining ehtiyojlari bo'yicha o'ziga xoslik yo'q, bu esa moslashtirilgan yondashuvni talab qiladi.

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th April, 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

So'rovni ishlab chiqish: Stem, gumanitar fanlar, san'at va kasb-hunar kabi turli sohalarida o'quvchilarning qiziqishlarini baholash uchun Likert miqyosidagi savollarni o'z ichiga olgan so'rovnomanini tuzing.

Karyera tadqiqotlari bo'yicha seminarlar: talabalar turli kasblar bilan bog'liq amaliy mashg'ulotlar bilan shug'ullanadigan interaktiv seminarlar o'tkazing. Bunga mehmon ma'ruzachilari, virtual sayohatlar yoki mahoratga asoslangan namoyishlar kirishi mumkin.

Foiz zaxiralari: talabalarga mos keladigan martaba yo'llari haqida shaxsiy tushunchalarni taqdim etish uchun kuchli foiz inventarizatsiyasi yoki martaba kaliti kabi tasdiqlangan foiz zaxiralarini boshqaring.

Bo'ylama Kuzatuv: maqsadli aralashuvlar va qo'llab-quvvatlashga imkon beradigan vaqt o'tishi bilan talabalarning martaba qiziqishlaridagi o'zgarishlarni kuzatish uchun bo'ylama kuzatuv mexanizmlarini joriy etish.

7-11-sinf o'quvchilarini qiziqtirishi mumkin bo'lgan kasb turlarini aniqlash ko'p bosqichli jarayon bo'lishi mumkin. Bu erda siz ko'rib chiqishingiz mumkin bo'lgan metodologiya:

So'rov va intervyu:

- 7-11 sinf o'quvchilari bilan ularning qiziqishlari, intilishlari va turli kasblar haqidagi tasavvurlarini aniqlash uchun so'rovlar va suhbatlar o'tkazish.

- Ularning sevimli fanlari, darsdan tashqari mashg'ulotlari, sevimli mashg'ulotlari va har qanday martaba intilishlari haqida savollar bering.

Karyera Foizlari Zaxiralari:

- Talabalarning qiziqishlarini aniqlash va ularni potensial kasblar bilan moslashtirishga yordam berish uchun martaba foizlarini inventarizatsiya qilish yoki baholashni boshqarish.

- Masalan, Gollandiya kodi, martaba kaliti yoki mening keyingi harakatim.

Tadqiqot va tahlil:

- Rivojlanayotgan sohalar va kasblarni aniqlash uchun mehnat bozorining hozirgi tendentsiyalari va prognozlarini o'rganing.

- Kasbiy imtiyozlarning mintaqaviy yoki madaniy o'zgarishini tushunish uchun demografik ma'lumotlar va ijtimoiy-iqtisodiy omillarni tahlil qiling.

Mehmon ma'ruzachilari va martaba yarmarkalari:

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th April, 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

- Turli sohalardagi mutaxassislar o'zlarining martabalari haqida suhbatlashish uchun maktabga tashrif buyuradigan mehmonlar ma'ruzachilari sessiyalarini tashkil qiling.

- Talabalar professionallar bilan muloqot qilishlari va turli kasblar haqida bevosita bilib olishlari mumkin bo'lgan martaba yarmarkalarini o'tkazing.

Soya va amaliyot imkoniyatlari:

- Qiziqqan talabalar uchun turli kasblarda amaliy tajriba orttirish uchun soyali imkoniyatlar yoki amaliyot o'tash.

- Ushbu imkoniyatlarni taqdim etish uchun mahalliy korxonalar, tashkilotlar yoki universitetlar bilan hamkorlik qiling.

Karyera Tadqiqot Ustaxonalari:

- Talabalarni turli kasblar bilan tanishtirish uchun seminarlar yoki seminarlar o'tkazish.

- Sessiyalarni qiziqarli va ma'lumotli qilish uchun interaktiv tadbirlar va o'yinlarni qo'shing.

Ota-onalar va jamiyatning ishtiroki:

- Ota-onalar va jamiyat a'zolarini martaba variantlari haqidagi munozaralarga jalb qiling.

- Ota-onalarni o'z martaba tajribalarini baham ko'rishga va turli kasblar haqida tushuncha berishga undash.

Keyingi so'rovlar va baholash:

- Vaqt o'tishi bilan talabalarning martaba qiziqishidagi o'zgarishlarni kuzatish uchun keyingi so'rovlar va baholarni o'tkazish.

- Talabalarning ehtiyojlarini yaxshiroq qondirish uchun kasbga yo'naltirish dasturlarini moslashtirish uchun fikr-mulohazalardan foydalaning.

Ma'lumotlarni tahlil qilish va hisobot berish:

- To'plangan ma'lumotlarni tahlil qilib, talabalarning martaba qiziqishlari tendentsiyalari va tendentsiyalarini aniqlang.

- O'quv dasturini rejalashtirish va martaba bo'yicha maslahat tashabbuslarini xabardor qilish uchun xulosalarni umumlashtiradigan hisobotlar va taqdimotlarni tayyorlang.

Aloqa va iteratsiya:

- Metodikaning samaradorligi haqida talabalar, o'qituvchilar va ota-onalardan fikr-mulohaza izlash.

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th April, 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

- Qayta aloqa va rivojlanayotgan talabalar ehtiyojlari asosida yondashuvni doimiy ravishda takrorlang va yaxshilang.

Ushbu metodologiyaga amal qilib, siz 7-11-sinf o'quvchilari bilan rezonanslashadigan kasb turlari haqida to'liq ma'lumot to'plashingiz va ularning intilishlari va maqsadlarini qo'llab-quvvatlash uchun kasbga yo'naltirish dasturlarini moslashtirishingiz mumkin.

Topilmalar 7-11 sinf o'quvchilarining rivojlanish bosqichiga moslashtirilgan ko'p qirrali martaba o'rganish imkoniyatlarini taklif qilish muhimligini ta'kidlaydi. Miqdoriy baholashni eksperimental o'rganish bilan birlashtirib, o'qituvchilar yaxlit martaba rivojlanishi uchun qulay muhitni rivojlantirishlari mumkin. Bundan tashqari, doimiy monitoring o'zgaruvchan manfaatlar va rivojlanayotgan imkoniyatlarni hal qilish uchun o'z vaqtida aralashuvlarga imkon beradi.

Xulosa va taklifla

Xulosa qilib aytganda, ushbu maqolada keltirilgan metodologiya 7-11-sinf o'quvchilari bilan rezonanslashadigan kasb turlarini aniqlashga tizimli yondashuvni ta'minlaydi. So'rovnomalar, seminarlar va foizlar zaxiralarining kombinatsiyasidan foydalangan holda, o'qituvchilar talabalarga kelajakdagi martaba yo'llari to'g'risida qaror qabul qilish imkoniyatini berishlari mumkin. Oldinga siljish, ushbu usullarni doimiy ravishda takomillashtirish va baholash talabalarni qoniqarli va mazmunli martabaga yo'naltirishda ularning samaradorligini ta'minlash uchun juda muhimdir. Bundan tashqari, maktablar, ota-onalar va jamoat manfaatdor tomonlari o'rtasidagi hamkorlik turli martaba o'rganish imkoniyatlariga kirishni kengaytirish va talabalarning yaxlit rivojlanishini qo'llab-quvvatlash uchun juda muhimdir.

Ushbu tuzilgan metodologiya orqali o'qituvchilar va maslahatchilar yosh o'quvchilarning martaba intilishlarini tarbiyalashda, jamiyatning rivojlanayotgan ehtiyojlariga hissa qo'shishga tayyor bo'lgan malakali va g'ayratli mutaxassislar avlodini tarbiyalashda hal qiluvchi rol o'ynashi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Xolmatov P.Q. Texnologiya fanini o' qitishda zamonaviy yondashuvlar. 3.1-modul. Majmua, JVPXQTMOHM, 2021.
2. G' oziev E.G' ., Mamedov K.Q. Kasb psixologiyasi. Toshkent 2003.

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th April, 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

3. Xolmatov P.Q. Texnologiya fanidagi yangiliklar fanni o' qutishda dolzarb masalalar 3-modul. Majmu, JVPXQTMOHM, 2022.
4. G' oziev E.G' . va b. Kasb psixologiya kursidan ma' ruzalar matni. Toshkent 2000.
5. Xolmatov P.Q. Umumiy o'rta ta'lim maktablarida o quvchilarni kasb-hunarga yo'naltirishni takomillashtirish. Metodik qullanma. Navruz, 2021.
6. Xolmatov P. O' quvchilarni kasb-hunarga yo' naltirish. Monografiya. Fan, 2016.

E- Conference Series

Open Access | Peer Reviewed | Conference Proceedings

E- CONFERENCE
SERIES